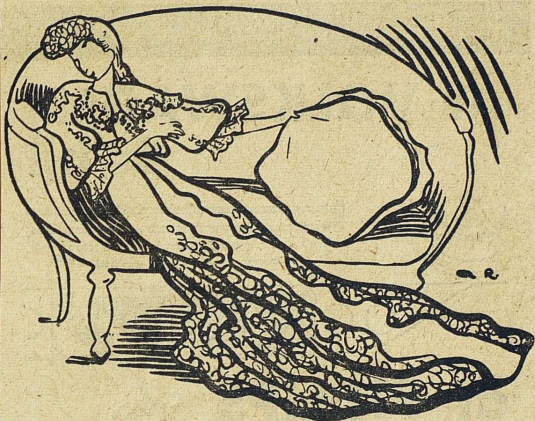

28/5

Notiser om Péguy och Alain-Fournier

Simone — efter en teckning från 1907.

DEN BERÖMDA franska skådespelerskan *Simone* — född Pauline Benda, kusin till Julien, gift tre gånger, sist med François Porché — har givit ut första delen av sina memoarer, *Sous de nouveaux soleils* (Gallimard, 690 franc). Simone är född 1880, och boken går fram till 1914. Det mesta är teaterminnen som väl knappast kan glädja andra än åldrade

konnässörer och kolleger samt specialister på fransk teaterhistoria. Men andra delen av boken "historien om en vänskap och en kärlek" har mera allmänt intresse. Vänskapen är Charles Péguy, som reservofficer kamrat med Simones dåvarande man Claude Casimir-Périer. Bland de många memoarporträtten av Péguy, en av dem som man alltid läser, och

läser om, med samma beundran, är detta inte det minst fängslande. Péguy var ofta gäst hos familjen Casimir-Périer, en liten herre av skollärartyp, med skägg, jackett, en gammaldags kravatt och lösmanschetter av det slag "som avtagas genom armarnas nedfallande utefter sidorna". Han åt och drack, liksom allt annat, med hänförelse, talade oavbrutet, om politik, om religion, om sina Cahiers, som det gällde att nästan utan hjälp få ut varje månad, om alla de böcker han måste skriva. "Kom ihåg, Simone, att ert hem har blivit det enda där jag kan vinna illusionen att inte vara en besegrad", skrev han en gång. Besegrad kände han sig ofta, han fick ringa uppmuntran, inga pris, kunde inte få sina dikter in i en tidning; han var gift, men älskade en annan, och konflikten mellan kyskheten, förstärkt av allt djupare fromhet, och lidelsen gjorde hans liv svårt. Sista gången Simone träffade honom var i juli 1914; ett par månader senare stupade han och blev snabbt en av Frankrikes stora författare, med de fyra raderna ständigt citerade:

*Heureux ceux qui sont morts
car ils sont retournés
Dans la première argile et la
première terre.
Heureux ceux qui sont morts
dans une juste guerre.
Heureux les épis murs et les
blés moissonnés.*

Kärleken är den andre av de stora franska diktare som föll i början av kriget, Henri Alain-Fournier. Det är tidigare känt att Alain-Fournier strax före kriget

upplevde en kärlekshistoria, och man har disputerat om dess innebörd. Robert Gibson skriver i sin biografi över Alain-Fournier — i vilken, enligt Simone, misstagen tävlar med en odräglig platthet, och åtminstone detta sista är sant — att "det var en förbindelse byggd på fysisk åtrå, och Alain-Fournier fann i den mera lidande än glädje". I Simones skildring får man bilden av en stor kärlek, och de sidor som berättar om hur hon följde honom till mobiliseringsringen, hur hon väntade honom, tillbaka och om sorgen vid hans död vibrerar av denna passion för så länge sedan. Det något pratigt koketta, som eljest finns i memoarboken, förintas av äktheten i känslan då Simone skriver om Alain-Fournier.

HERBERT TINGSTEN